

مطالعه تاثیر دزهای مختلف سموم کنه کش در کنترل کنه تارتن قرمز گلخانه‌ای میخک در شرایط گلخانه

اصغر حسینی نیا^۱، مسعود اربابی^۲ و مظاهر یوسفی^۳

۱- ایستگاه ملی تحقیقات گل و گیاهان زینتی (محلات)

۲- مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی

۳- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

کنه تارتن قرمز گلخانه‌ای (*Tetranychus cinnabarinus* (Biosduval)) همراه با کنه تارتن دو نقطه‌ای (T. urticae Koch) از مهمترین آفات گل‌های شاخه بریده مانند میخک، رز و گلابول بشمار می‌آیند. شرایط گلخانه‌ای باعث فعالیت دائم و خسارت شدید این آفات بر گیاهان زینتی و گلخانه‌ای می‌شود. به منظور استفاده بهینه از دزهای سموم کنه کش جدید یا تازه به ثبت رسیده در ایران، آزمایشی فاکتوریل در قالب طرح کورت‌های کاملاً تصادفی با ۱۷ تیمار از ترکیبات: فنازوکوین (۰/۵ و ۰/۴، ۰/۳) و فن پروکسی میت (۰/۴، ۰/۵ و ۰/۶ ml/lit + سیتوت ۰/۵ ml/lit)، پروپارزیت (۰/۷، ۱ و ۱/۲۵ ml/lit)، هگزی تiazوکس (۰/۳، ۰/۵ و ۰/۶ ml/lit) و آبامکتین (۰/۱۵، ۰/۲ و ۰/۲۵ ml/lit + سیتوت ۲/۵ ml/lit) با چهار تکرار علیه کنه تارتن میخک در گلخانه‌های شهرستان محلات انجام شد. نتایج محاسبات و تجزیه و تحلیل داده آماری از تلفات جمعیت مراحل فعال کنه نشان داد، فنازوکوین (۰/۴ ml/lit)، فن پروکسی میت (۰/۵ ml/lit + سیتوت ۱/۰ ml/lit)، پروپارزیت (۱ ml/lit) و آبامکتین (۰/۲ ml/lit + سیتوت ۲/۵ ml/lit) در گروه اول تأثیر (با آزمون دانکن) قرار گرفتند. با توجه به دز مصرفی کمتر و ایجاد ایمنی بیشتر در محیط‌های گلخانه‌ای، از ترکیبات فن پروکسی میت (۰/۵ ml/lit + سیتوت ۱/۰) با تلفات ۹۵/۵۴٪، فنازوکوین (۰/۴ ml/lit) با تلفات ۹۵/۴۴٪، کنه و آبامکتین (۰/۲ ml/lit + سیتوت ۲/۵) با تلفات ۹۲/۶۵٪، کنه به ترتیب به عنوان مؤثرترین و کمترین غلظت مصرفی و در ترکیب با روغن علیه کنه تارتن شناخته شدند و می‌توان با مصرف متناوب برای کنترل و جلوگیری از پدیده مقاومت در میان جمعیت کنه تارتن از آنها استفاده نمود.